

Jaarverslag Stichting Markdal duurzaam en vitaal over 2017

Algemene informatie

De statuten van de Stichting zijn openbaar en gepubliceerd op de website van de Vereniging Markdal duurzaam en vitaal.

Als leden van het Dagelijks Bestuur zijn door de Algemene Ledenvergadering benoemd:

1. mevrouw E.W. Kegge - Rattink, in de functie van voorzitter;
2. de heer J.P.M. Roovers, in de functie van penningmeester;
3. de heer J.A. van Riet, in de functie van secretaris;
4. de heer J.W.M. Langeveld, in de functie van bestuurslid welke als plaatsvervangend voorzitter zal fungeren.

Bestuursleden worden benoemd voor een periode van maximaal drie (3) jaar en zijn daarna onbeperkt onmiddellijk herbenoembaar.

Bestuursleden ontvangen geen bezoldigingsvergoeding, maar uitsluitend - net als andere leden van de vereniging - de vergoeding van gemaakte onkosten. De hierboven genoemd bestuursleden hebben diverse functies in maatschappelijke organisaties. Deze zijn eveneens onbezoldigd en niet strijdig met de doelstellingen van de Vereniging, maar hebben vanwege de diversiteit en maatschappelijke betrokkenheid een meerwaarde.

Toezicht

Het betreft hier het toezicht op uit te voeren projecten en handelingen. Ten behoeve van de overeenkomst van 6 november 2013 tussen de Provincie Noord Brabant en de Vereniging en Stichting Markdal duurzaam en vitaal is het periodieke en structurele overleg met rapportage en toezicht op voortgang en besteding van de middelen georganiseerd. Op eenzelfde wijze zijn de gemeenten Alphen-Chaam en Breda betrokken. Deze hadden vanwege het afgesproken overleg en rapportage met de provincie geen behoefte aan een Raad van Toezicht. Omdat de statuten hier wel van uitgaan zal alsnog een Raad van Toezicht ingesteld worden wanneer blijkt dat dit relevant is voor de begeleiding van de uitvoering van de Kader Richtlijn Water (KRW) maatregelen en de realisatie van het Natuur Netwerk Brabant (NNB) in Markdal e.o. Zoals de stand van werkzaamheden er nu uitziet zal in het komend verslag jaar hierin voorzien worden.

Organisatie van de Stichting

De bestuursleden zijn onbezoldigd zodat dit geen lasten voor de Stichting oplevert. De Stichting heeft statutair -zoals eveneens eerder vermeld- ten doel:

- a. het in opdracht van de vereniging Markdal duurzaam en vitaal realiseren van plannen en projecten conform het doel van de Vereniging.
- b. het verwerven van financiële middelen ten behoeve van de Vereniging Markdal Duurzaam en Vitaal, hierna te noemen: de Vereniging;
- c. het beheren van de gelden van de Vereniging;

Daarmee is de Stichting uitvoerend aan de visie Samenhang Brengende Kijk (SBK), plannen en de richtingwijzers zoals die door de Vereniging zijn en worden ontwikkeld. Dit

komt tot concretisering in de projecten die worden aangegaan met derden. De Stichting voert deze projecten/werkzaamheden uit. Om de taken en projecten van de Stichting uit te kunnen voeren is sinds 2014 een procesmanager ingehuurd van het Bureau van Miert: dhr. M. van Miert. In 2017 zijn tijdelijke contracten gecontinueerd met Marian Hulshof en is voor secretariële ondersteuning een contract aangegaan met Mascha Norbart, alle twee werkend vanuit een eigen bureau. Er kon ook dit jaar een beroep gedaan worden op Ardi van Honk zonder dat het kostenconsequenties had voor de stichting. Onder de verantwoordelijkheid van de heer van Miert werken in een werkteam een aantal personen die beschikbaar zijn gesteld door de provincie Noord-Brabant. Verrekening van de inzet van personen gebeurt op basis van urenverklaring.

In de werkteams zijn op gezette tijden in wisselende samenstelling medewerkers van gemeenten Alphen-Chaam en Breda en waterschap Brabantse Delta werkzaam. Er wordt op verschillende tijdstippen een beroep gedaan op adviesbureaus. De Stichting is verantwoordelijk voor het uitvoerende werk, dat volgt uit de overeenkomst met de provincie om maatregelen voor de KRW uit te voeren en daartoe 100 ha NNB te realiseren; zij is ook verantwoordelijk voor de aanvullende werkzaamheden die mede uit deze overeenkomst aanvullend voortvloeien.

Activiteiten van de Stichting omvatten o.a.

- ✓ Het overleg met grondeigenaren over de beschikbaarheid van gronden, middels verwerving, kavelruil of andere vormen van verevening.
- ✓ Het vastleggen van afspraken en sluiten van overeenkomsten.
- ✓ Daartoe het laten taxeren -conform de overeenkomst met de Provincie- van de te verwerven gronden en milieutechnisch de kwaliteit van de betrokken gronden te laten onderzoeken.
- ✓ Zorgen voor de benodigde volmachten voor het Dagelijks Bestuur van de Stichting en het notarieel laten vastleggen van de aankoop en transactie van de voor de doelstellingen van de Vereniging te verwerven gronden.
- ✓ Het technisch voorbereiden en uitvoeren van werken ten behoeve van de KRW in samenwerking met het waterschap.
- ✓ Afspraken maken over de wijze van realisatie.
- ✓ Het zorgdragen voor de RO facilitering van de maatregelen conform de provinciale Verordening Ruimte, waaronder volgens nadere regels invulling geven aan het provinciale traject van meerwaarde
- ✓ Het bevorderen van een met de bestuurlijke partners afgestemde communicatie over de ruimtelijke procedures.
- ✓ Het voeren van overleg hiertoe en het zo nodig opstellen van een plan in het provinciale meerwaarde traject.
- ✓ Het zichtbaar maken van de mogelijkheden om aanvullend op de overeenkomst dezelfde provinciale doelen te verwezenlijken.
- ✓ Na verwerving zorgdragen voor de financiële afwikkeling van het beheer van de verworven gronden.

- ✓ Beheer van de financiën, waaronder het overleg met de Provincie en de medefinanciers.
- ✓ Rapportage over en verantwoording van de financiën aan Provincie en medefinanciers.
- ✓ Bewaken van tijdig beschikbaar komen van fondsen van de provincie en van medefinanciers.
- ✓ Het op tijdelijke basis verpachten van de provinciale en eigen Stichtings-gronden.
- ✓ Al datgene dat volgt uit de statuten van de Stichting.

Aan de Vereniging Markdal duurzaam en vitaal is de ANBI status toegekend. Dit biedt fiscaal gunstige mogelijkheden voor diegenen die de Vereniging en daarmee het doel een “duurzaam en vitaal Markdal” met een gift willen steunen. De middelen kunnen ten gunste komen van de Stichting om uitvoeringsactiviteiten mogelijk te maken.

Stand van zaken, planvorming en uitvoering, en verwachtingen

Het Perspectief voor het Markdal vormt de basis voor het werk van de stichting. Dit betreft de verwerving en beschikbaarheid van gronden, de realisatie van KRW en NNB, de concept ontwerpbestemmingsplannen en het Voorkeurs Alternatief (VKA).

Beschikbaarheid gronden:

Datgene wat zich in 2017 verder ontwikkeld heeft, biedt met de gekozen besluitvorming een goede basis voor de verdere uitbouw en concretisering. Zo kon er in aanvulling op de eerdere transacties in 2014/15/16 van 31,2 ha in 2017 nog 14 ha verworven worden tot een sub totaal van 45,2 ha. Bij de vaststelling van het bestemmingsplan zal door de inwerking treden van dit plan de overige ha's worden toegevoegd. Hiervoor worden op dit ogenblik anterieure overeenkomsten gesloten.

Belangrijk is de bereidheid van grondeigenaren om mee te werken en samen de overeengekomen doelen te realiseren. Steeds duidelijker blijkt dat beduidend meer gronden dan de overeengekomen 102 ha beschikbaar komen. Dat is inclusief gronden aan de Strijbeeks beek en ook 'buffer' gronden langs de Strijbeekse Heide. Hiervoor is een aanvullende overeenkomst nodig tussen vereniging en provincie.

Realisatie KRW en NNB

Met deze aanvulling wordt niet alleen het uitvoeringsprogramma gerealiseerd maar ook de totale NNB en KRW opgave in het Markdal, langs de Chaamse beek, Galderse beek en Kerzelse beek. Tegelijk krijgen hiermee water en natuur in het Markdal en in stromende beken door de verwerving en inrichting van deze gronden een robuuste vorm met doorwerking naar een veel groter gebied waardoor de samenhang versterkt wordt en de doelen van de KRW bereikt kunnen worden. Daarmee wordt de bedoeling van de provincie en van de vereniging om te komen tot een robuust netwerk werkelijkheid.

R.O.-bestemmingsplan

De concept ontwerpbestemmingsplannen zijn in juni 2017 aan de bestuurders van Alphen-Chaam, Breda en de Provincie aangeboden en vervolgens in een consultatieoverleg en inspraak procedure gebracht. De ontvangen suggesties voor verduidelijkingen en verbeteringen worden verwerkt in 2018 in het uit te brengen concept-bestemmingsplan .

Agrarische bedrijven

Voor de verschillende agrarische bedrijven heeft dit alles verschillende consequenties. Zo biedt het mogelijkheden om gronden meer aaneen te krijgen. Het biedt ook voor sommigen de aanzet tot veranderingen naar een duurzamere en innovatievere bedrijfsvoering of een bedrijfssanering.

Realisatie en Voorkeurs Alternatief (VKA)

Ter voorbereiding op de realisatiefase en de uitvoering, waarin op basis van gelijkwaardigheid samengewerkt wordt met het waterschap, is daartoe een samenwerkingsovereenkomst (SOK) met het waterschap opgesteld en formeel gesloten op 21 december 2016. In een realisatie overeenkomst (ROK) op te stellen in 2018 zal de samenwerking voor deze realisatie worden vastgelegd.

De verworven gronden bieden de ruimte voor het VKA met de nieuwe loop van de vrij stromende Mark. Na uitgebreid hydrologisch onderzoek naar met name het gedrag van het oppervlakte water, de te verwachten grondwaterstanden en de kwelstromen vormde het VKA de basis voor het concept ontwerpbestemmingsplan dat in juni aangeboden werd. Maar niet nadat eerst dit geheel uitgebreid toegelicht en besproken was in een druk bezochte juni avond in De Leeuwerik in Galder en in gesprekken met groepen van eigenaren en betrokkenen.

Dat betekent:

- ✓ dat administratief de beschikbaarheid van gronden afgerond kan gaan worden voor de 100 ha en aanvullend ruim 100 ha meer,
- ✓ de uitvoeringsplannen van de KRW maatregelen samen met het Waterschap kunnen worden opgesteld ten behoeve van een mogelijk start uitvoering in 2019,
- ✓ dat gekozen kan gaan worden voor de nieuwe meanderende loop van de Mark op basis van het VKA,
- ✓ dat ontwerpbestemmingsplannen worden opgesteld met de bewoners en eigenaren en hun gemeenten,
- ✓ dat door de Vereniging ten behoeve van de realisatie een aanvullende overeenkomst met de Provincie opgesteld moet worden om de bredere werking van de aanpak voor een groter gebied mogelijk te maken,
- ✓ dat voor de realisatie van de natuurdoelen locaties met kansrijke biotopen voor gewenste doelsoorten aangegeven worden.
- ✓ dat een begin gemaakt kan worden met een aanzet tot het toekomstig beheer in het Markdal op basis van voorstellen van de werkgroep van de vereniging.

Werkorganisatie en bestuurlijke begeleiding

In de loop van 2017 bleek dat het gelijktijdig werken in verschillende planprocessen met alle aanwezige functionarissen was losgelaten. Door de bestaande procedures was overgegaan naar het volgtijdelijk werken “eerst een voorstel, dan naar een ambtelijke dienst en vervolgens weer een andere en terug” en bleek dat deze omslachtige werkwijze herijkt moest worden. Om weer samenhang te brengen werden “partner overleggen” geïntroduceerd voor het R.O meerwaarde traject, voor de uitvoering en voor de communicatie. Alle betrokken werkers van gemeenten, provincie en waterschap en adviesbureaus werken op basis van gelijkheid en onder leiding van de proces manager aan de verschillende plannen respectievelijk in het “partneroverleg meerwaarde”, “partner overleg uitvoering” en in het “partner overleg communicatie”.

Om de planvorming en later de uitvoering bestuurlijk te begeleiden werd tussen het Waterschap en Vereniging het Stuurteam in het leven geroepen bestaande uit twee dagelijks bestuursleden van de vereniging en een bestuurder en een directielid van het waterschap. In het najaar van 2017 werd door het stuurteam de noodzaak onderkent voor een breed bestuurlijk overleg waarin naast de vier genoemde functionarissen ook de gedeputeerde van de provincie en de wethouders van de gemeente Alphen-Chaam en Breda deelnemen. Zowel de partner overleggen als de bestuurlijke teams bewijzen hun nut om de complex geworden planprocessen en procedures richting en effect te geven.

Financiële hoofdzaken Stichting

Op 24 mei 2016 werd de derde provinciale bijdrage conform de overeenkomst met de Provincie Noord Brabant ad € 3.003.000.- ontvangen. Vervolgens werd op 31 mei 2016 van de gemeente Breda een bedrag voor de eerste twee termijnen ad € 66.000.- ontvangen. In 2016 werd voor het eerst een overeenkomst voor particulier natuurbeheer op voorheen agrarische grond gesloten. Het inrichtingsplan bij de kwalitatieve verplichting werd in overleg met de provincie vastgesteld, conform de overeenkomst.

De totale oppervlakte aangekocht in 2014, 2015, 2016 en 2017 is samen 45,2 ha. Verdere grondaankopen zijn voorbereid en zullen in 2018 worden afgerond. Dit brengt het totaal ruim boven 100ha. Reeds verworven gronden worden kortlopend en onder voorwaarden voor duurzaam beheer verpacht.

De personele lasten van de Stichting voor de gecontracteerde ZZP-ers bedroegen in totaal € 162.557.- over het gehele jaar. Het jaar werd afgesloten met een reserve van €

2.315.000.- bestemd voor verdere grondtransacties in 2017. Dit om conform de doelstellingen de benodigde hectares voor realisatie van NNB en KRW te gaan verwerven.

Zie verder het Financiële jaarverslag. Aangezien door het bestuur van de Stichting moeilijk is in te schatten wat de ontvangsten en uitgaven zijn voor 2018, is derhalve een summier begroting opgesteld. Voorts is het resultaat van de Stichting toegevoegd aan de overige reserves van de Stichting.

Buiten de financiële aspecten gaat er ook veel om in de immateriële inzet van leden. Het betreft 6.894,5 uren en niet gedeclareerde kosten ca € 9.186,80 Daarmee is de inzet van leden weer verder met 7 % gestegen.

Begroting 2018

Baten

Inkomsten

Subsidie van provincie	€ 1.500.000	
Subsidie gemeente Breda	€ 66.000	
Pachtopbrengsten	€ 21.152	
Som der baten		€ 1.587.152

Lasten

Kosten beheer en administratie

Verzekeringen	€ 3.640
Accountantskosten	€ 2.400

Besteed aan doelstelling

Procesmanaging zzp	€ 100.000
Secretariële ondersteuning zzp	€ 18.000
Procesmanaging Strijbeek zzp	€ 5.000
Procesmanaging Markhoeve zzp	€ 8.000
Taxaties	€ 4.000
Grondonderzoek	€ 4.000
Aankoop gronden	€ 1.500.000
Som der lasten	€ 1.645.040

Saldo van baten en lasten € **-57.888**

Slot en vervolg:

Ook 2017 is een druk en heel intensief jaar voor de stichting, in samenwerking met actieve leden, bewoners en andere betrokkenen van gemeenten provincie en waterschap. Het proces waaraan we samen werken krijgt steeds vastere vorm.

Belangrijke stappen zijn gezet om de uitvoering voor te bereiden, de beschikbaarheid van gronden af te ronden, alsook dit te verankeren in het concept ontwerpbestemmingsplan.

Het werk is complexer geworden en dit zal ook nog zo blijven de eerstkomende jaren. De contouren zijn duidelijk geworden. Het andersom werken biedt meer ruimte voor de bewoners en samenleving in ruime zin. De daarvoor noodzakelijke planvormen en aangepaste procedures komen al werkend pas beschikbaar. 'Van binnenuit' worden ook onconventionele paden bewandeld; het lijkt dat het leidt tot betere resultaten. Met elkaar zullen we dat goed moeten benutten.

Recent is er een belangrijke en strategisch mogelijkheid tot grondverwerving ontstaan bij Ulvenhout-zuid. Dit zal in 2018 verder uitkristalliseren. In de planvorming die hier bij nodig is blijkt de bereidheid van alles deelnemers om via overleg tot consensus en zo tot verbeteringen te komen.

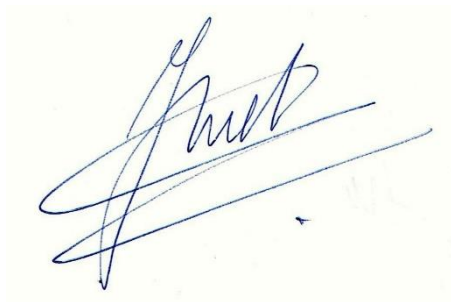
Tot slot: de in besluitvorming vastgelegde beleidsambities voor het Markdal worden op relatief korte termijn van een paar jaar realiseerbaar. Er is een duidelijk perspectief voor bewoners. Natuur en water krijgen nieuwe ontwikkelingsmogelijkheden. Er wordt daarbij bijgedragen aan bestuurlijke vernieuwing in ambtelijke organisaties.

Voorzitter

Jettie Rattink

Secretaris

Joop van Riet